

servativt Standpunkt; det har sluttet sig til den Bevilling, som er nedarbejdet fra de senere Aar, og som igjennem en lang Aarække er bleven fastholdt, men har derimod hverken kunnet tiltræde det ærede Mindretals Forslag eller noget af de Forslag, der ere fremkomne fra forskjellige Medlemmer i Thinget, og jeg skal derfor tilraade det ærede Thing at forkaſte disse Forslag. Hvad det ærede Mindretals Forslag angaaer, da forekommer det mig, at det ikke egner sig til at vedtages. Den ærede Rigsdagsmand er gaaet ud fra den Sætning, at Industrien er bedst tjent med, at Regjeringen Intet gjør for den. Det er en Sætning, som til en vis Grad er rigtig, men indenfor meget snevre Grændser. Den er rigtig i saadanne Lande, hvor Befolkningen er saa ubilket, at den ikke trænger til Regjeringens Understøttelse, men det forekommer mig at være en Paradox, om man ogsaa efter vore Forhold vilde sige, at den bedste Fremgangsmaade, Regjeringen kan følge ligeoverfor Industrien, er den, at sidde med Hænderne i Skjødet og lade den gaae sin egen skjæve Gang. Det forekommer mig forøvrigt ogsaa, at den ærede Rigsdagsmand ikke er ganske consequent. Dersom han vil anvende sin Sætning med Consequents, saa maa han gjøre den gjældende paa alle saadanne Understøttelser; men de Understøttelser, der ere foreslaaede til Landvæsenets Fremme, for at forebygge Udbredelsen af smitsomme Sygdomme blandt Hunsdyrene, til Træplantning paa Klitterne, og flere saadanne Forslag lader han staae; men om disse Forslag maa naturligviis det Samme gjælde som med Hensyn til de Mibler, der anvendes til Industriens Fremme. Det, der forekommer mig at være afgjørende, det er: Blive disse 4,000 Rb. anvendte paa en nyttig Maade? Jeg har ingen Tvivl om, at det er Tilfældet. Disse Penge blive anvendte paa forskjellige Maade, deels til Industrindstillinger i Rjøbstæderne og deels til Væsefselskaber for Haand-

værkere; i et af de senere Aar har vor berømte afdøde Landsmand Sørensen faaet en Understøttelse paa 400 Rb. til at bringe sin Sættemaskine igang, og jeg troer, man vil indrømme, at dette var en i høieste Grad paa-sjønnelessværdig Anvendelse af denne Sum. Desuden anvendes en stor Deel af Beløbet til Reiseunderstøttelser. Maaden, hvorpaa dette Sidste skeer, har den ærede Rigsdagsmand (N. Hage) angrebet. Jeg troer, han har gjort Uret deri; thi efter Alt, hvad jeg har kunnet erfare, blive disse Reiseunderstøttelser uddeelte med stor Skjønsonhed og stifte megen Nytte; de ere næsten nødvendige efter vore Forhold, og jeg skal sige hvorfor. Det er bekjendt nok, at Industrien hos os staaer paa et temmelig lavt Trin; den har udviklet sig betydeligt i de senere Aar, men den staaer endnu langt tilbage for det Udviklingstrin, hvorpaa den staaer i England, Frankrig, ja endogsaa i Tydskland. Vi ønske vistnok, at den skal naae ligesaa vidt hos os, som den er naaet i de nævnte Lande, men dette kan kun skee, naar vore Haandværkere reise hen til disse Lande og der lære at kjende de forskjellige Fabrikationsmetoder og de Redskaber, der anvendes. Men saadanne Reiser kunne vore Haandværkere i Reglen ikke gjøre, uden dertil at erholde Understøttelse. Det er nemlig bekjendt nok, at største Delen af vore dygtige Haandværkere ikke have anden Formue end deres Fliid og Dygtighed; vil man derfor ikke understøtte dem, ere de nødt til at blive hjemme. Jeg vilde ansee det for meget uheldigt, dersom Regjeringen ikke havde denne ubetydelige Sum til sin Raadighed, for derved at skaffe fremadstræbende unge Mænd den Leilighed til at uddanne sig, som de ikke have her hjemme. Det Samme gjælder forøvrigt ogsaa om Landmændene. Den ærede Rigsdagsmand opkaſtede det Spørgsmaal, hvorfor da Bønderne ikke skulde reise, hvorfor man ikke skulde give Reiseunderstøttelse til dem. Ja, det er fuldkommen sandt; men man giver ogsaa saadanne Understøttelser.